

XX-3246-AB

Seat No. _____

M. A. (Part - II) Examination

April/May – 2003

Gujarati (Optional) : Paper – VIII

૧ - સાહિત્ય અને કળામીમાંસા

૨ - તુલનાત્મક સાહિત્ય

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

૧ - સાહિત્ય અને કળામીમાંસા

સૂચના : (૧) પ્રશ્નક્રમાંક જ ઉત્તરક્રમાંક તરીકે લખવો.
(૨) પ્રત્યેક પ્રશ્નના સરખા ગુણ છે.

૧ 'કળા એટલે યથાર્થની મનોગ્રાહ્ય સ્વરૂપમાં રજૂઆત.' – પ્રસ્તુત વિધાનની ચર્ચા કરો. ૨૦

અથવા

૧ કોઈ પણ બે વિશે નોંધ લખો : ૨૦
(૧) કળાઓની ઈન્દ્રિયગ્રાહ્યતા
(૨) પ્રસ્તુતિકરણની કળાઓ
(૩) કળામાં 'નિર્હૃતુક હેતુલક્ષિતા'
(૪) વાણિજ્યલક્ષી કળાઓ.

૨ વિવિધ કળાઓના આંતરસંબંધો વિશે ચર્ચા કરી વિશુદ્ધ કળાના ખ્યાલને મૂર્ત કરો. ૨૦

અથવા

૨ સર્જનપ્રતિભા અને ભાવનપ્રતિભા વિશે ચર્ચા કરો. ૨૦

૩ કળા સ્વાદની સમસ્યાઓ પ્રગટ કરો. ૨૦

અથવા

૩ 'કળામાં અર્થઘટન નહીં, રૂપઘટનનો મહિમા છે' – પ્રસ્તુત વિધાનની ચર્ચા કરો. ૨૦

૪ 'કલા ખાતર કલા' અને 'જીવન ખાતર કલા' અંગેના વિવિધ તર્ક રજૂ કરી તમારો મત સ્પષ્ટ કરો. ૨૦

અથવા

૪ 'કળા નીતિની વિષકન્યા છે.' – પ્રસ્તુત વિધાનની સાધકબાધક ચર્ચા કરો. ૨૦

૫ કોઈ પણ બે વિશે નોંધ લખો : ૨૦

- (૧) સાહિત્ય અને ધર્મ
- (૨) કળાપરક અંતર
- (૩) અનુકરણ વ્યાપાર
- (૪) વ્યુત્પત્તિ અને અભ્યાસનું કળામાં મહત્ત્વ.

૨ - તુલનાત્મક સાહિત્ય

સૂચના : પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ 'તુલનાત્મક સાહિત્ય બે ભાષાઓની કૃતિઓ વિશે જ હોઈ શકે.' – આ વિધાનની સમીક્ષા કરો.

અથવા

૧ રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય અને વિશ્વ સાહિત્યની વિશેષતાઓ વ્યક્ત કરો.

૨ તુલનાત્મક સાહિત્યમાં પરંપરાના અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો.

અથવા

૨ વ્યાપક સાહિત્ય એટલે શું ? સદષ્ટાંત ચર્ચો.

૩ 'ભગવદ્ગુકીયમ્' અને 'છીએ તે જ ઠીક'ની નાયિકાઓની તુલના કરો.

અથવા

૩ 'ભગવદ્ગુકીયમ્' અને 'છીએ તે જ ઠીક'ના સંવાદોની અને પરિવેશની તુલના કરો.

૪ 'ભગવદ્જુકીયમ્' અને 'છીએ તે જ ઠીક'ની કથાવસ્તુ સંદર્ભે તુલના કરો.

અથવા

૪ 'ભગવદ્જુકીયમ્' અને 'છીએ તે જ ઠીક'ની વ્યંગ-કટાક્ષ સંદર્ભે તુલના કરો.

૫ ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

(૧) તુલનાત્મક સાહિત્યનું સ્વરૂપ

(૨) ભારતીય સાહિત્યમાં ભારતીયતા

(૩) 'ભગવદ્જુકીયમ્' અને 'છીએ તે જ ઠીક'ના નાયકો

(૪) 'ભગવદ્જુકીયમ્' અને 'છીએ તે જ ઠીક'નાં શીર્ષકો.

—————